

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Opsteller

Rijke, Susanne de

Team

Ruimtelijke Plannen

Vergadering van

2 maart 2021

Kenmerk

Z/21/007178 / D/21/008288

Portefeuillehouder

Tymon de Weger

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van CDA
inzake Stikstof en de aankomende wetgeving hierover

Beantwoording van de vragen

Om uw vragen goed te kunnen beantwoorden is het noodzakelijk om eerst algemeen wat te zeggen over de stikstofproblematiek. U zou over de ontwikkelingen op het gebied van stikstof in relatie tot woningbouw met een RIB worden geïnformeerd (LTA nummer T-413) maar met de beantwoording van deze artikel 42-vragen brengen wij u meteen op de hoogte.

De kernboodschap is dat de stikstof zeer weinig tot geen gevolgen heeft voor de ambities van de gemeente. De stikstofproblematiek wordt landelijk en op provinciaal niveau aangepakt en de invloed van de gemeente is hierin zeer beperkt.

De nieuwe wet is een kaderwet. Er zijn doelen in de wet opgenomen maar er wordt niet voorgeschreven hoe die doelen behaald moeten worden. Het algemene doel van de wet is het verbeteren van de natuur en tevens het kunnen verlenen van vergunningen voor projecten.

De oplossing van de stikstofproblematiek moet voornamelijk worden gevonden in landelijke maatregelen en beleid. De noodzaak hiervoor komt voort uit het feit dat een groot deel van de totale stikstofuitstoot voortkomt uit de cumulatie van vele kleine (en op zichzelf niet vergunningplichtige) ontwikkelingen/activiteiten. Natuurlijk moeten (een deel van de) maatregelen en/of beleid provinciaal, regionaal of lokaal uitgewerkt worden, maar de bevoegdheid, invloed en de mogelijkheden van de gemeente zijn beperkt.

De provincie is het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming en ook voor vergunningverlening voor stikstof.

In het kader van de stikstofproblematiek wordt door de provincie gewerkt aan een gebiedsgerichte aanpak van de stikstof. De gemeente Woerden neemt deel aan de uitwerking van deze aanpak. De doelstelling van de provincie is (in aanvulling op de structurele aanpak vanuit het Rijk):

1. Het robuuster maken en verbeteren van de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het doel om de verbeterde staat van instandhouding ervan te bereiken/ te behouden;
2. Een duurzaam toekomstperspectief voor de landbouw en andere maatschappelijke en economische activiteiten;
3. Een vermindering van de lokale stikstofdepositie t.b.v. doelstellingen 1 en 2.

Hiervoor wordt de volgende aanpak gekozen:

- intensiveren natuurherstelmaatregelen in de Natura 2000-gebieden;
- verminderen stikstofuitstoot via integrale gebiedsprocessen rondom de Natura 2000-gebieden;
- versterken innovatie en instrumentarium.

1. Heeft onze gemeente goed in kaart wat de totale stikstof uitstoot is in onze gemeente en wat de onderverdeling is in de veroorzakers van deze uitstoot?

Met betrekking tot de stikstofuitstoot heeft de provincie vergunningen verstrekt aan (vooral agrarische) bedrijven voor

stikstofuitstoot/-depositie. Deze gegevens kunnen een deel van de uitstoot/depositie kwantificeren. Er is echter ook veel uitstoot van niet-vergunningplichtige bedrijven en activiteiten (heel veel kleine beetjes, die allemaal op zichzelf verwaarloosbaar klein zijn) zoals verkeer, etc.

Het is van belang of er depositie op Natura 2000 optreedt, niet persé hoeveel stikstof een bedrijf uitstoot. De eventuele depositie is natuurlijk afhankelijk van de hoeveelheid stikstofuitstoot, maar daarnaast ook sterk afhankelijk van de afstand tussen de uitstoot en een Natura 2000-gebied. Een grote uitstoot op grote afstand leidt niet persé tot depositie op Natura 2000, terwijl een kleine uitstoot op korte afstand wel tot depositie kan leiden.

De totale stikstofuitstoot is dan ook niet in beeld gebracht maar er is wel in beeld gebracht wat de totale depositie op Natura 2000 is. Per vak (hexagoon) kan worden berekend hoeveel stikstof daar neerslaat en – op basis van het soort natuur – hoeveel stikstof dat ‘vak’ maximaal kan ontvangen.

Door middel van het landelijke rekenmodel (AERIUS) is wel een beeld van de totale landelijke stikstofuitstoot en stikstofdepositie en van een onderverdeling in bronnen/sectoren.

Beide provincies waarin de Nieuwkoopse Plassen zijn gelegen hebben als doelstelling om de stikstofdepositie in het Natura-2000 gebied onder de kritische depositiewaarde te brengen (dit komt voort uit Europese wetgeving, vertaald in landelijke wetgeving). Voor het omliggende gebied rond de Nieuwkoopse Plassen is dan ook in kaart gebracht welke veroorzakers er aanwezig zijn en wat de onderverdeling is. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat (agrarische) bedrijven die vlak bij het gebied zijn gelegen hier een (grote) bijdrage aan leveren, maar een belangrijk deel van de stikstofdepositie ook van buiten de omliggende gemeenten komt, buiten de regio en buiten deze provincies (bv. wegverkeer, scheepvaart, luchtvaart, grote industriegebieden).

2. Hebben alle bedrijven (landbouw, industrie) een vergunning om stikstof uit te stoten of zijn er ook bedrijven die zogenaamde PAS-melders zijn of niet-meldingsplichtige bedrijven? Is er van deze bedrijven zonder vergunning ook goed in beeld hoeveel stikstof ze uitstoten?

Bedrijven (of activiteiten, werkzaamheden etc.) hebben een vergunning nodig als ze een berekenbare stikstofdepositie op Natura 2000 veroorzaken die boven de drempelwaarde uitkomt. De drempelwaarde was onder het PAS 0,1 mol/ha/jr. en meldingsplichtig vanaf 0,05 mol/ha/jr. Na de uitspraak van de Raad van State was de drempelwaarde <0,005 mol ha jr. (dit werd door het rekenmodel afgerond op 0,00 mol ha jr.). Sinds medio juni 2020 is de drempelwaarde weer 0,05 mol ha jr. voor alleen tijdelijke depositie (realisatiefase van projecten) mits gedurende max. 2 jaar.< span>

Als voor een plan, ontwikkeling, vergunningsaanvraag, activiteit etc. uit een AERIUS-berekening blijkt dat er geen (berekenbare) depositie optreedt ten gevolge van deze activiteit, dan is er geen vergunning of melding voor stikstof nodig. Onder het PAS waren aanvragen tussen 0,05 en 0,1 mol/ha/jr. in principe alleen meldingsplichtig. De provincie is bezig om oude meldingen alsnog om te zetten in vergunningen; dit gaat (vooral) om agrarische bedrijven. In de huidige situatie is er geen systeem van meldingen meer, maar is een aanvraag of wel of niet vergunningplichtig.

3. Is het college zich ervan bewust dat door de in de Tweede Kamer aangenomen stikstofwet gevolgen kan hebben voor de ambities van de gemeente? Zo ja welke gevolgen?

De stikstofwet heeft weinig tot geen gevolgen voor onze woningbouwprojecten. Voor al de ambities van de gemeente en de geplande ontwikkelingen zal berekend moeten worden of er stikstofdepositie op Natura 2000 optreedt. Als dat het geval is, dan moet daar een vergunning voor worden verkregen. Overigens gaat dat veelal om tijdelijke stikstofuitstoot door machines die gebruikt worden om projecten te realiseren. Nieuwe woningen moeten gasloos worden gebouwd en stoten daarom geen stikstof meer uit in de gebruiksfase. De stikstof ten gevolge van de gebruiksfase ziet alleen nog op bijkomende verkeersbewegingen, maar de bijdrage/depositie daarvan is erg laag en infrastructurele werken stoten op zichzelf geen stikstof uit. Daarnaast kunnen verkeersstromen veranderen. Als bijvoorbeeld routes korter worden en doorstroming beter, dan kan dit zelfs tot vermindering van stikstofuitstoot of -depositie leiden.

Een voorbeeld voor een op Woerdense schaal groot project als Snellerpoort (900 woningen + supermarkt), wordt uitgevoerd en mogelijk verspreid over een periode die loopt van 2022 t/m 2032. De hoeveelheid te bouwen woningen per jaar kan daarom bijvoorbeeld 100 woningen per jaar zijn. De depositie wordt dmv. de AERIUS-calculator (het wettelijk voorgeschreven rekeninstrument) per kalenderjaar berekend. De afstand tot Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen is bovendien ruim 7km., wat in het kader van stikstofdepositie een vrij grote afstand is. Dat leidt er toe dat ook voor een project als Snellerpoort geen belemmeringen zijn vanwege stikstof.

Aangezien de doelstelling van de stikstofwet mede is om vergunningverlening mogelijk te maken en te houden, verwachten wij niet dat hierdoor (grote) projecten in gemeente Woerden wezenlijk belemmerd worden.

Er bestaat soms een vergunningplicht voor stikstof voor ontwikkelingen in de gemeente, maar dat betreft eerder kleinere projecten op korte afstand van de Nieuwkoopse Plassen (de kans op het optreden van depositie hangt vnl. af van de hoeveelheid stikstofuitstoot en de afstand tussen de bron en een Natura 2000-gebied). Sinds medio 2020 hanteert de provincie ook weer een drempelwaarde waardoor er eigenlijk nog maar hoogst zelden een belemmering/vergunningplicht is vanwege stikstofdepositie in de gemeente.

4. Welke mogelijkheden ziet het college om voldoende stikstofruimte te creëren voor de ambities van Woerden in de toekomst en voor welke opgaven stelt dit ons?

De lokale mogelijkheden om stikstofuitstoot of -depositie te beperken zijn minimaal. En als binnen de gemeente stikstofuitstoot wordt beperkt, dan geeft dat niet automatisch 'stikstofsaldo' om binnen dezelfde gemeente weer te gebruiken.

De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen betreffende de stikstofuitstoot.

Bestaande rechten kunnen niet zomaar worden ingeperkt, en maatregelen zoals bedrijfsbeëindiging van agrarische bedrijven nabij Natura 2000 zijn op basis van vrijwilligheid.

De gemeente blijft met de provincies in gesprek over onze ambities en de opgaven die horen bij de gebiedsgerichte aanpak van de stikstofproblematiek.

Bijlagen

Vragen reglement van orde: D/21/008287

Schriftelijke vragen

Stikstof en de aankomende wetgeving hierover

Stikstof is een onderwerp dat dit jaar al veel besproken is. Nu lijkt dit laatste tijd wat minder actueel. Dat zal mede komen vanwege Corona. Echter loopt het stikstofdossier gewoon door. Recent is een stikstofwet aangenomen in de Tweede Kamer met als doel om de stikstofuitstoot in Nederland over de hele breedte te verminderen. Met als uiteindelijk doel de stikstofdepositie in de natura-2000 gebieden onder bepaalde kritische depositie waarden te krijgen.

Voor het zoeken naar een oplossing van de stikstof kwestie is door minister Schouten een commissie aangesteld (commissie Remkes) die de minister advies moest.

Eén van de adviezen aan de minister is dat de totale stikstofoxiden- en ammoniakuitstoot in Nederland met 50 procent moet dalen in 2030 ten opzichte van het jaar 2019. Minister Schouten heeft deze aanbeveling niet over genomen en heeft in haar nieuwe wet het doel gesteld dat de stikstofuitstoot in Nederland in 2030 met 26 procent en in 2035 een daling met 50 procent een feit moet zijn.

Het bijstellen van deze doelstelling, ondanks het advies, is natuurlijk niet voor niets. Dit gaat enorme impact geven op onze economie en maatschappij. Er wordt stikstof uitgestoten door verkeer, huishoudens, landbouw, industrie, de energiesector, scheepvaart, vliegverkeer, bouw, afvalverwerking en er komt een deel via de lucht vanuit het buitenland en uit de zee. De vraag is natuurlijk wat de reductie van 26% in 2030 uit de nieuwe stikstofwet gaat betekenen voor onze gemeente. Vandaar de volgende vragen:

1. Heeft onze gemeente goed in kaart wat de totale stikstof uitstoot is in onze gemeente en wat de onderverdeling is in de veroorzakers van deze uitstoot?
2. Hebben alle bedrijven (landbouw, industrie) een vergunning om stikstof uit te stoten of zijn er ook bedrijven die zogenaamde PAS-melders zijn of niet-meldingsplichtige bedrijven? Is er van deze bedrijven zonder vergunning ook goed in beeld hoeveel stikstof ze uitstoten?

De gemeente Woerden is volop in beweging, woningbouw, brug met daarbij behorende ontsluiting, industrieterreinen(schuifruimte) en verder zijn er nog veel plannen voor de toekomst. Dit zijn ontwikkelingen die ervoor kunnen zorgen dat er meer stikstof uitgestoten gaat worden.

3. Is het college zich ervan bewust dat door de in de Tweede Kamer aangenomen stikstofwet gevolgen kan hebben voor de ambities van de gemeente? Zo ja welke gevolgen?
4. Welke mogelijkheden ziet het college om voldoende stikstofruimte te creëren voor de ambities van Woerden in de toekomst en voor welke opgaven stelt dit ons?

Namens de CDA fractie,

John Boere